

การประเมินความเสี่ยงการทุจริตและประพฤติมิชอบ
ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๖

นางสาวณัฐพร ชุศรีพัฒน์
นิติกรปฏิบัติการ

สำนักปลัด
องค์การบริหารส่วนตำบลเขื่อน
อำเภอโกสุมพิสัย จังหวัดมหาสารคาม

คำนำ

ทุกๆ องค์การ ย่อมไม่ต้องการให้การปฏิบัติงานมีความเสี่ยงต่อการทุจริตและประพฤติมิชอบ ไม่ว่าด้านใด ดังนั้น งานนิติการ จึงได้จัดทำการประเมินความเสี่ยงการทุจริตและประพฤติมิชอบประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๖ ขึ้น โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อทำการประเมินความเสี่ยงการทุจริตและประพฤติมิชอบ ในปี พ.ศ. ๒๕๖๖ ครอบคลุมงานทุกๆด้าน อันนำมาซึ่งความมั่นใจว่า การดำเนินงานต่าง ๆ ตามอำนาจหน้าที่และภารกิจขององค์การบริหารส่วนตำบลเขื่อนจะเป็นไปตาม วัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้อย่างมีประสิทธิภาพและมีประสิทธิผล หวังเป็นอย่างยิ่งว่าการประเมินความเสี่ยงการทุจริตและประพฤติมิชอบประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๖ ฉบับนี้จะเป็นประโยชน์ต่อผู้บริหาร และพนักงาน ในการปฏิบัติงาน และถือปฏิบัติในปีต่อไป

สารบัญ

	หน้า
คำนำ	
การประเมินความเสี่ยงการทุจริตและประพฤติมิชอบ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๖	๑
นิยามของคำว่าความเสี่ยงการทุจริต	๑
ความหมายของการทุจริต	๑
วัตถุประสงค์ของการประเมินความเสี่ยง	๑
ขอบเขตการประเมินความเสี่ยง	๑
การระบุความเสี่ยง	๒
การตอบสนองความเสี่ยง	๓
การติดตามและทบทวน	๕
การสื่อสารและการรายงาน	๕
การวิเคราะห์ความเสี่ยงการทุจริตและประพฤติมิชอบของเจ้าหน้าที่และมาตรการจัดการความเสี่ยง	๖

การประเมินความเสี่ยงการทุจริตและประพฤติมิชอบ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๖

คณะรัฐมนตรีได้มีมติเมื่อวันที่ ๔ เมษายน ๒๕๖๐ รับทราบมติคณะกรรมการต่อต้านการทุจริตแห่งชาติ (คตช.) ในการประชุม คตช. ครั้งที่ ๑/๒๕๖๐ เมื่อวันที่ ๑๕ มีนาคม ๒๕๖๐ ที่เสนอให้รัฐบาลประกาศให้ “ปี ๒๕๖๐ เป็นปีแห่งการอำนวยความสะดวกในการพิจารณาอนุมัติอนุญาตของทางราชการต่อต้านการรับสินบนทุกรูปแบบ” ตามที่สำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตในภาครัฐ (สำนักงาน ป.ป.ท.) โดยกองยุทธศาสตร์ และแผนงาน เสนอ ทั้งนี้ คตช. ได้มอบหมายให้สำนักงาน ป.ป.ท. ในฐานะฝ่ายเลขานุการ คตช. เป็นหน่วยงานหลักในการขับเคลื่อนนโยบายและมาตรการต่อต้านการทุจริตคอร์รัปชัน ต่อต้านการรับสินบนทุกรูปแบบ

องค์การบริหารส่วนตำบลเขื่อน ได้นำประเภทความเสี่ยงการทุจริต จาก “คู่มือแนวทางประเมินความเสี่ยง FRAs : FRAUD RISK-ASSESSMENTS” ที่กำหนดประเภทความเสี่ยงไว้ ๓ ด้าน ดังนี้

๑. ความเสี่ยงการทุจริตที่เกี่ยวข้องกับการพิจารณาอนุมัติ อนุญาต (เฉพาะหน่วยงานที่มีภารกิจให้บริการประชาชนอนุมัติ หรืออนุญาต ตามพระราชบัญญัติการอำนวยความสะดวกในการพิจารณาอนุญาตของทางราชการ พ.ศ.๒๕๕๘)

๒. ความเสี่ยงการทุจริตในความโปร่งใสของการใช้อำนาจและตำแหน่งหน้าที่

๓. ความเสี่ยงการทุจริตในความโปร่งใสของการใช้จ่ายงบประมาณและการบริหารจัดการทรัพยากรภาครัฐ

มาใช้เป็นแนวทางในการประเมินความเสี่ยงประกอบการประเมินคุณธรรมและความโปร่งใสในการดำเนินงานของหน่วยงานภาครัฐ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๖

นิยามของคำว่าความเสี่ยงการทุจริต

ความเสี่ยงการทุจริต การดำเนินงานหรือการปฏิบัติหน้าที่ที่อาจก่อให้เกิดการทุจริตและประพฤติมิชอบ หรืออาจก่อให้เกิดการขัดกันระหว่างผลประโยชน์ส่วนตนกับผลประโยชน์ส่วนรวมของหน่วยงานในอนาคต (อ้างอิงจาก : คู่มือแนวทางประเมินความเสี่ยง (CORRUPTION RISK ASSESSMENTS) การขับเคลื่อนการประเมินความเสี่ยงการทุจริต เกณฑ์การประเมินเชิงคุณภาพ “มาตรการควบคุมความเสี่ยงการทุจริต” (CORRUPTION RISK ASSESSMENTS) ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๕ สำนักงาน ป.ป.ท.)

ความหมายของการทุจริต

พระราชบัญญัติมาตรการฝ่ายบริหารและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๕๑ มาตรา ๓ “**ทุจริตในภาครัฐ**” หมายความว่า ทุจริตต่อหน้าที่หรือประพฤติมิชอบในภาครัฐ “**ทุจริตต่อหน้าที่**” หมายความว่า ปฏิบัติหรือละเว้นการปฏิบัติอย่างใดอย่างหนึ่งในตำแหน่งหรือปฏิบัติ หรือละเว้นการปฏิบัติอย่างใดในพฤติการณ์อย่างใดที่อาจทำให้ผู้อื่นเชื่อว่ามีตำแหน่งหรือหน้าที่ ทั้งที่ตนมิได้มีตำแหน่งหรือหน้าที่นั้น หรือใช้อำนาจในตำแหน่งหรือหน้าที่ ทั้งนี้ เพื่อแสวงหาประโยชน์ที่มิควรได้โดยชอบสำหรับตนเองหรือผู้อื่น หรือกระทำการอันเป็นความผิดต่อตำแหน่งหน้าที่ราชการหรือความผิดต่อตำแหน่งหน้าที่ในการยุติธรรมตามประมวลกฎหมายอาญาหรือตามกฎหมายอื่น

วัตถุประสงค์ของการประเมินความเสี่ยง

เพื่อให้เทศบาลตำบลอุดมธรรม มีมาตรการ ระบบ และแนวทางในการบริหารจัดการความเสี่ยงต่อการปฏิบัติงานที่อาจก่อให้เกิดการทุจริตต่อการปฏิบัติหน้าที่

ขอบเขตการประเมินความเสี่ยง

องค์การบริหารส่วนตำบลเขื่อน นำประเภทความเสี่ยงการทุจริต จากคู่มือแนวทางประเมินความเสี่ยง FRAs : FRAUD RISK-ASSESSMENTS” มาใช้เป็นกรอบการประเมินความเสี่ยงขององค์การบริหารส่วนตำบลเขื่อน ๓ ด้าน ดังนี้

๑. ความเสี่ยงการทุจริตที่เกี่ยวข้องกับการพิจารณาอนุมัติ อนุญาต (เฉพาะหน่วยงานที่มีภารกิจให้บริการประชาชนอนุมัติ หรืออนุญาต ตามพระราชบัญญัติการอำนวยความสะดวกในการพิจารณาอนุญาตของทางราชการ พ.ศ.๒๕๕๘)

๒. ความเสี่ยงการทุจริตในความโปร่งใสของการใช้อำนาจและตำแหน่งหน้าที่

๓. ความเสี่ยงการทุจริตในความโปร่งใสของการใช้จ่ายงบประมาณและการบริหารจัดการทรัพยากรภาครัฐ

๑. การระบุความเสี่ยง (Risk Identification)

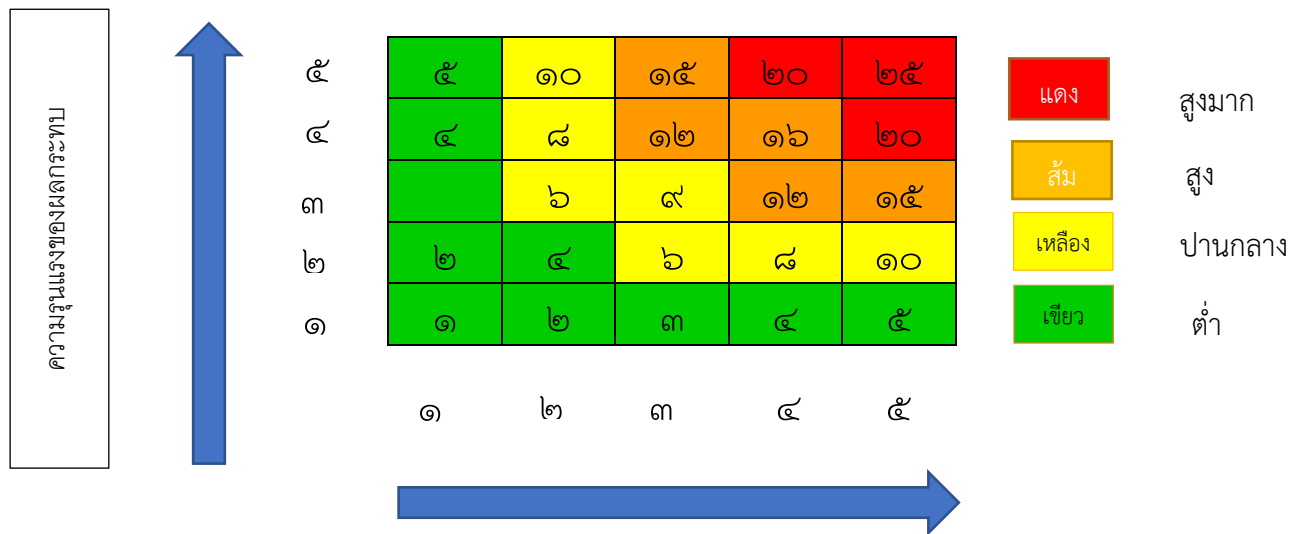
หลักเกณฑ์การให้คะแนนโอกาสที่จะเกิดความเสี่ยงและความรุนแรงของผลกระทบ

ประเด็นที่พิจารณา	ระดับคะแนน				
	๑ = น้อยมาก	๒ = น้อย	๓ = ปานกลาง	๔ = สูง	๕ = สูงมาก
โอกาสที่จะเกิดความเสี่ยง					
ความถี่ในการเกิดเหตุการณ์หรือข้อผิดพลาดในการปฏิบัติงาน (เฉลี่ย : ปี : ครั้ง)	๕ ปี/ครั้ง	๒-๓ ปี/ครั้ง	๑ ปี/ครั้ง	๑ - ๖ เดือน/ครั้ง ไม่เกิน ๕ ครั้ง/ปี	๑ เดือน/ครั้งหรือมากกว่า
โอกาสที่จะเกิดเหตุการณ์	น้อยที่สุด	น้อย	ปานกลาง	สูง	สูงมาก
ความรุนแรงของผลกระทบ					
มูลค่าความเสียหาย	< ๑ หมื่นล้านบาท	๑ - ๕ หมื่นบาท	๕ หมื่นบาท - ๒ แสนบาท	๒ แสนบาท - ๑ ล้านบาท	> ๑ ล้านบาท
อันตรายต่อชีวิต	เดือดร้อนรำคาญ	บาดเจ็บเล็กน้อย	บาดเจ็บต้องรักษา	บาดเจ็บสาหัส	อันตรายถึงชีวิต
ผลกระทบต่อภาพลักษณ์/การดำเนินงานของหน่วยงาน	น้อยมาก	น้อย	ปานกลาง	สูง	สูงมาก

ส่วนระดับของความเสี่ยง (Degree of Risk) จะพิจารณาจากความสัมพันธ์ระหว่างโอกาสที่จะเกิดความเสี่ยงและผลกระทบของความเสี่ยงต่อองค์กร ว่าจะก่อให้เกิดความเสี่ยงในระดับใด โดยกำหนดเกณฑ์ไว้ ๔ ระดับ ได้แก่

สูงมาก สูง ปานกลาง และต่ำ

แผนภูมิความเสี่ยง (Risk Profile)

เป็นการนำความเสี่ยงและปัจจัยเสี่ยงที่ระบุไว้มาประเมินโอกาส (Likelihood) ที่จะเกิดขึ้นเหตุการณ์ความเสี่ยงต่างๆ และประเมินระดับความรุนแรงของผลกระทบหรือมูลค่าความเสียหาย (Impact) จากความเสี่ยง เพื่อให้เห็นถึงระดับของความเสี่ยงที่แตกต่างกัน ทำให้สามารถกำหนดการควบคุมความเสี่ยงได้อย่างเหมาะสม ซึ่งจะช่วยให้สามารถวางแผนและจัดสรรทรัพยากรได้อย่างถูกต้องภายใต้งบประมาณ กำลังคนหรือเวลาที่จำกัด โดยอาศัยเกณฑ์มาตรฐานที่กำหนดไว้ข้างต้น ซึ่งมีขั้นตอนดำเนินการ ดังนี้

๑. พิจารณาโอกาส/ความถี่ในการเกิดเหตุการณ์ต่างๆ (Likelihood) ว่ามีโอกาส/ความถี่ที่จะเกิดขึ้นนั้นมากน้อยเพียงใด ตามเกณฑ์มาตรฐานที่กำหนด

๒. พิจารณาความรุนแรงของผลกระทบของความเสี่ยง (Impact) ที่มีผลต่อหน่วยงานว่ามีระดับความรุนแรงหรือมีความเสียหายเพียงใด ตามเกณฑ์มาตรฐานที่กำหนด

การตอบสนองความเสี่ยง

การตอบสนองความเสี่ยง คือ กระบวนการตัดสินใจของฝ่ายบริหารในการจัดการความเสี่ยงที่อาจเกิดขึ้น โดยผู้บริหารควรพิจารณาประเด็นต่อไปนี้ ในการตัดสินใจเลือกวิธีการจัดการความเสี่ยงแต่ละวิธี

ตัวอย่างวิธีการจัดการความเสี่ยง ประกอบด้วย

๑. ปฏิเสธความเสี่ยงโดยไม่ดำเนินงานในกิจกรรมที่มีความเสี่ยง ได้แก่ กิจกรรมที่มีความเสี่ยงสูงและหน่วยงานไม่สามารถยอมรับความเสี่ยงนั้นๆ ได้ หน่วยงานอาจพิจารณาไม่ดำเนินงานในกิจกรรมนั้นๆ

๒. การลดโอกาสของความเสี่ยง เช่น ลดโอกาสของความเสี่ยงการทุจริตด้านการเงิน โดยการวางระบบการควบคุมภายใน ได้แก่ แบ่งแยกหน้าที่ การตรวจสอบ การสอบทาน และการกระหายอด เป็นต้น

๓. การลดผลกระทบความเสี่ยง เช่น การทำประกัน หรือการใช้เครื่องมือป้องกันความเสี่ยงทางการเงิน (Hedging Instruments) เป็นต้น

๔. การโอนความเสี่ยง หน่วยงานอาจเลือกใช้วิธีการถ่ายโอนความเสี่ยงของกิจกรรมที่หน่วยงานเห็นว่าควรดำเนินการเพื่อประโยชน์ของประชาชน แต่หน่วยงานมีข้อจำกัดที่ไม่สามารถดำเนินการเองได้หรือไม่สามารถบริหาร

ความเสี่ยงได้ ได้แก่ การให้ภาคเอกชนดำเนินการโยม การโอนความเสี่ยงและผลตอบแทนไปด้วย (Public Private Partnership : PPP) เป็นต้น

๕.ยอมรับความเสี่ยง หน่วยงานอาจเลือกใช้วิธีการการถ่ายโอนความเสี่ยงของกิจกรรมที่หน่วยงานเห็นว่าควรดำเนินการเพื่อประโยชน์ของประชาชน แต่หน่วยงานมีข้อจำกัดที่ไม่สามารถดำเนินการเองได้หรือไม่สามารถบริหารจัดการความเสี่ยงได้ ได้แก่ การให้ภาคเอกชนดำเนินการโดยมีการโอนความเสี่ยงและผลตอบแทนไปด้วย (Public Private Partnership :PPP) เป็นต้น

๖. ใช้มาตรการเฝ้าระวัง หน่วยงานต้องกำหนดข้อมูลที่ต้องมีการเก็บรวบรวม การวิเคราะห์ การแจ้งเตือน และการดำเนินการเมื่อเหตุการณ์เกิดขึ้น เช่น ความเสี่ยงของปริมาณน้ำในเขื่อนมากเนื่องจากปริมาณน้ำฝน

๗.การทำแผนฉุกเฉิน การจัดทำแผนฉุกเฉินเป็นการระบุขั้นตอนเมื่อเกิดเหตุการณ์ความเสี่ยงขึ้น โดยต้องระบุบุคคลและวิธีการดำเนินการที่ชัดเจน เช่น ความเสี่ยงกรณีเจ้าหน้าที่เจ้าหน้าที่ไม่สามารถเข้าสถานที่ทำงานได้

๘.การส่งเสริมหรือผลักดันเหตุการณ์ที่อาจเกิดขึ้น เมื่อเหตุการณ์ที่อาจเกิดขึ้นส่งผลกระทบเชิงบวกกับองค์กร รวมถึงแผนการดำเนินงานเมื่อเหตุการณ์เกิดขึ้น

แผนการบริหารจัดการความเสี่ยงอาจประกอบด้วย วิธีการจัดการความเสี่ยง บุคคลที่รับผิดชอบในการบริหารจัดการความเสี่ยง ตัวชี้วัดความเสี่ยงที่สำคัญ วิธีการติดตามและการรายงานความเสี่ยง

เมื่อพิจารณาโอกาส/ความถี่ที่จะเกิดเหตุการณ์ความเสี่ยง (Likelihood) และความรุนแรงของผลกระทบ (Impact) ของแต่ละปัจจัยเสี่ยงแล้วให้นำผลที่ได้มาพิจารณาความสัมพันธ์ระหว่างโอกาสที่จะเกิดความเสี่ยง และผลกระทบของความเสี่ยง ว่าก่อให้เกิดระดับความเสี่ยงในระดับใด มาวิเคราะห์หาระดับความเสี่ยงของเหตุการณ์หรือกิจกรรมนั้นๆ

ระดับความเสี่ยง = โอกาสในการเกิดเหตุการณ์ต่างๆ X ความรุนแรงของเหตุการณ์ต่างๆ (Likelihood X Impact) ซึ่งจัดแบ่งเป็น ๔ ระดับ สามารถแสดงเป็นแผนภูมิความเสี่ยง (Risk Profile) แบ่งพื้นที่เป็น ๔ ส่วน ซึ่งใช้เกณฑ์ในการจัดแบ่ง ดังนี้

๑.ระดับความเสี่ยงต่ำ (Low) คะแนนระดับความเสี่ยง ๑ – ๕ คะแนน โดยทั่วไปความเสี่ยงในระดับนี้ให้ถือว่าเป็นความเสี่ยงที่ไม่มีความสำคัญต่อการดำเนินงาน ความเสี่ยงที่เกิดขึ้นนั้นสามารถยอมรับได้ภายใต้การควบคุมที่มีอยู่ในปัจจุบัน ซึ่งไม่ต้องดำเนินการใดๆ เพิ่มเติม

๒.ระดับความเสี่ยงปานกลาง (Medium) คะแนนระดับความเสี่ยง ๖ – ๑๐ คะแนน เป็นระดับคะแนนที่ยอมรับความเสี่ยงได้ แต่ยังคงต้องมีแผนควบคุมความเสี่ยง

๓.ระดับความเสี่ยงปานกลาง (High) คะแนนระดับความเสี่ยง ๑๑ – ๑๖ คะแนน จะต้องต้องมีแผนลดความเสี่ยง เพื่อให้ความเสี่ยงนั้นลดลงให้อยู่ในระดับที่ยอมรับได้

๔.ระดับความเสี่ยงปานกลาง (Extreme) คะแนนระดับความเสี่ยง ๑๗ – ๒๕ คะแนน ต้องแผนลดความเสี่ยง และประเมินซ้ำ หรืออาจต้องถ่ายโอนความเสี่ยง

การติดตามและทบทวน

การติดตามและทบทวนเป็นกระบวนการที่ให้ความเชื่อมั่นว่าการบริหารจัดการความเสี่ยงที่มีอยู่ยังคงมีประสิทธิภาพ เนื่องจากความเสี่ยงเป็นสิ่งที่เกิดขึ้นและเปลี่ยนแปลงตลอดเวลา ดังนั้น การติดตามและทบทวนเป็นกระบวนการที่เกิดขึ้นสม่ำเสมอ ปัจจัยที่ทำให้หน่วยงานต้องทบทวนการบริหารจัดการความเสี่ยง ได้แก่ การเปลี่ยนแปลงที่สำคัญซึ่งเกิดจากปัจจัยภายในและภายนอก หรือผลการดำเนินงานไม่เป็นไปตามเป้าหมายที่กำหนดไว้

การติดตามและทบทวนการบริหารจัดการความเสี่ยงสามารถดำเนินการอย่างต่อเนื่องหรือเป็นระยะซึ่งควรดำเนินการในทุกกระบวนการของการบริหารจัดการความเสี่ยง การติดตามและทบทวนอาจนำไปสู่การเปลี่ยนแปลงของแผนการปฏิบัติงานขององค์กร การเปลี่ยนแปลงระบบเทคโนโลยีสารสนเทศ รวมถึงการพัฒนากระบวนการบริหารจัดการความเสี่ยง

การสื่อสารและการรายงาน

การสื่อสารเป็นการสร้างความตระหนัก ความเข้าใจ และการมีส่วนร่วมของกระบวนการบริหารจัดการความเสี่ยง การสื่อสารเป็นการให้และรับข้อมูล (Two-way Communication) หน่วยงานควรมีช่องทางการสื่อสารทั้งภายในและภายนอก โดยการสื่อสารภายในต้องเป็นการสื่อสารแบบจากผู้บริหารไปยังผู้ใต้บังคับบัญชา (Top Down) จากผู้ใต้บังคับบัญชาไปยังผู้บริหาร (Bottom Up) และระหว่างหน่วยงานย่อยภายใน (Across Division)

หน่วยงานควรกำหนดบุคคลที่ควรได้รับข้อมูล ประเภทของข้อมูลที่ได้รับ ความถี่ของการรายงานรูปแบบ และวิธีการรายงาน เพื่อให้ผู้กำกับดูแล ผู้บริหาร และผู้มีส่วนได้เสียได้รับข้อมูลสารสนเทศที่ถูกต้อง ครบถ้วน เกี่ยงข้องกับการตัดสินใจ และทันต่อเวลา

การสื่อสารและรายงานต่อผู้กำกับดูแล เป็นการสื่อสารและการรายงานความเสี่ยงในภาพรวมขององค์กร เพื่อสนับสนุนหน้าที่ของผู้กำกับดูแลในการกำกับการบริหารความเสี่ยงของฝ่ายบริหาร

หน่วยงานอาจพิจารณากำหนดตัวชี้วัดความเสี่ยง (Key Risk Indicators) เพื่อติดตามข้อมูลความเสี่ยงและการรายงานเมื่อระดับความเสี่ยงถึงจุดตัวชี้วัดความเสี่ยงที่สำคัญ

เกณฑ์การให้คะแนนความเสี่ยง

(ข้อมูลประกอบการบรรยายของ สำนักบริการวิชาการ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม ของ อ.มารุต ปรียากร : การจัดทำแผนการบริหารความเสี่ยง ประจำปี พ.ศ. ๒๕๖๖)

ด้านผลกระทบ

คะแนน	ความหมาย	เกณฑ์
๕	สูงมาก	มีผลกระทบด้านการเงินมากกว่า.....ล้านบาท หรือ มีผลกระทบต่อผู้มารับบริการมากกว่าร้อยละ.....หรือ มีผลกระทบต่อความน่าเชื่อถือขององค์กรในระดับ.....หรือ มีผลกระทบต่อเศรษฐกิจระดับ.....หรือ ส่งผลกระทบต่อภาระการคลังของรัฐจำนวนเงิน.....หรือ ส่งผลกระทบต่อประชาชน (ความเป็นอยู่/ชีวิต/ทรัพย์สิน ระดับ.....
๔	สูง	ผลกระทบด้านการเงินมากกว่า.....ล้านบาท หรือ มีผลกระทบต่อผู้มารับบริการมากกว่าร้อยละ.....หรือ มีผลกระทบต่อความน่าเชื่อถือขององค์กรในระดับ.....หรือ มีผลกระทบต่อเศรษฐกิจระดับ.....หรือ ส่งผลกระทบต่อภาระการคลังของรัฐจำนวนเงิน.....หรือ ส่งผลกระทบต่อประชาชน (ความเป็นอยู่/ชีวิต/ทรัพย์สิน ระดับ.....
๓	ปานกลาง	ผลกระทบด้านการเงินมากกว่า.....ล้านบาท หรือ มีผลกระทบต่อผู้มารับบริการมากกว่าร้อยละ.....หรือ มีผลกระทบต่อความน่าเชื่อถือขององค์กรในระดับ.....หรือ มีผลกระทบต่อเศรษฐกิจระดับ.....หรือ ส่งผลกระทบต่อภาระการคลังของรัฐจำนวนเงิน.....หรือ ส่งผลกระทบต่อประชาชน (ความเป็นอยู่/ชีวิต/ทรัพย์สิน ระดับ.....
๒	ต่ำ	ผลกระทบด้านการเงินมากกว่า.....ล้านบาท หรือ มีผลกระทบต่อผู้มารับบริการมากกว่าร้อยละ.....หรือ มีผลกระทบต่อความน่าเชื่อถือขององค์กรในระดับ.....หรือ มีผลกระทบต่อเศรษฐกิจระดับ.....หรือ ส่งผลกระทบต่อภาระการคลังของรัฐจำนวนเงิน.....หรือ ส่งผลกระทบต่อประชาชน (ความเป็นอยู่/ชีวิต/ทรัพย์สิน ระดับ.....
๑	ต่ำมาก	ผลกระทบด้านการเงินมากกว่า.....ล้านบาท หรือ มีผลกระทบต่อผู้มารับบริการมากกว่าร้อยละ.....หรือ มีผลกระทบต่อความน่าเชื่อถือขององค์กรในระดับ.....หรือ มีผลกระทบต่อเศรษฐกิจระดับ.....หรือ ส่งผลกระทบต่อภาระการคลังของรัฐจำนวนเงิน.....หรือ ส่งผลกระทบต่อประชาชน (ความเป็นอยู่/ชีวิต/ทรัพย์สิน ระดับ.....

ด้านโอกาส

คะแนน	ความหมาย	เกณฑ์
๕	สูงมาก	โอกาสเกิดมากกว่า ๙๐% ในช่วงระยะเวลาของงาน/ระบบ/โครงการ หรือ ความถี่ของการเกิดขึ้นทุก ๖ เดือน
๔	สูง	โอกาสเกิด ๗๐-๙๐% ในช่วงระยะเวลาของงาน/ระบบ/โครงการ หรือ เกิดขึ้นทุกปี
๓	ปานกลาง	โอกาสเกิด ๔๐-๖๙% ในช่วงระยะเวลาของงาน/ระบบ/โครงการ หรือ เกิดขึ้นทุก ๒ ปี
๒	ต่ำ	โอกาสเกิด ๒๐-๓๙% ในช่วงระยะเวลาของงาน/ระบบ/โครงการ หรือ เกิดขึ้นทุก ๓ ปี
๑	ต่ำมาก	โอกาสเกิด ๒๐-๓๙% ในช่วงระยะเวลาของงาน/ระบบ/โครงการ หรือ เกิดขึ้นทุก ๕ ปี

ระดับความเสี่ยง = ระดับโอกาส x ระดับความรุนแรง

ระดับความเสี่ยง (Risk Matrix) พิจารณาตามเกณฑ์ในการจัดการความเสี่ยง สามารถกำหนดได้หลายระดับและตามแต่ช่วงคะแนนที่กำหนด ตามตัวอย่างกำหนดที่ ๕ ระดับ ดังนี้

ลำดับความเสี่ยง	ระดับความเสี่ยง	ช่วงคะแนน	เขตสี (zone)
๑	ความเสี่ยงระดับสูงมาก (Extreme Risk : E)	๒๐ - ๒๕ คะแนน	แดง
๒	ความเสี่ยงระดับสูง (High Risk : H)	๑๐ - ๑๖ คะแนน	ส้ม
๓	ความเสี่ยงระดับปานกลาง (Moderate Risk : M)	๔ - ๙ คะแนน	เหลือง
๔	ความเสี่ยงระดับน้อย (Low Risk : L)	๒ - ๓ คะแนน	เขียว
๕	ความเสี่ยงระดับน้อยมาก (Least Risk : L)	๑ คะแนน	ฟ้า

การวิเคราะห์ความเสี่ยงการทุจริตและประพฤติมิชอบของเจ้าหน้าที่ และมาตรการการจัดการความเสี่ยง

๑. ความเสี่ยงการทุจริตและประพฤติมิชอบ ด้านการพิจารณาอนุมัติ อนุญาต

เหตุการณ์ความเสี่ยง (๑)	มาตรการควบคุมความเสี่ยงที่มีอยู่ (Existing Control) (๒)	ระดับความเสี่ยง (๓)			มาตรการ/กิจกรรม/แนวทาง (๔)	ผู้รับผิดชอบ (๕)
		โอกาส (L) (๓.๑)	ผลกระทบ (I) (๓.๒)	ความรุนแรง (L*I) (๓.๓)		
การขออนุญาตก่อสร้างอาคาร ดัดแปลง หรือ รื้อถอนอาคาร ความเสี่ยงที่พบ คือ ๑.เรื่อง แบบแปลนการก่อสร้าง ที่พบว่า ผู้ขออนุญาตจะแจ้งเจ้าหน้าที่เป็นอันกับแรกว่าไม่สามารถจัดทำเองได้ ๒. ผู้มาขออนุญาตแสดงความจำนงให้เจ้าหน้าที่รับจ้างเขียนแบบแปลนการก่อสร้าง ให้กับตน ๓.เจ้าหน้าที่รับตกลงรับจ้าง เขียนแบบแปลนการก่อสร้าง ให้กับผู้มาติดต่องาน	๑.พระราชบัญญัติควบคุมอาคาร พ.ศ. ๒๕๒๒ ๒.กฎกระทรวงให้ใช้บังคับผังเมืองรวมจังหวัดมหาสารคาม พ.ศ. ๒๕๖๐ ๓.คู่มือสำหรับประชาชน : การขออนุญาตก่อสร้างอาคาร ดัดแปลงหรือรื้อถอนอาคาร ขององค์การบริหารส่วนตำบลเขื่อน ๔.คำสั่งองค์การบริหารส่วนตำบลเขื่อน เรื่อง แต่งตั้ง นายช่าง/นายตรวจ ตามพระราชบัญญัติควบคุมอาคาร พ.ศ. ๒๕๒๒ ๕.ประกาศองค์การบริหารส่วนตำบลเขื่อน เรื่อง ประมวลจริยธรรมของข้าราชการ และพนักงานจ้าง ขององค์การบริหารส่วนตำบลเขื่อน	๔	๕	๒๐	๑.ขอความร่วมมือหน่วยงาน บริษัท ห้างร้าน หรือผู้รับจ้างเขียนแบบ ออกแบบการก่อสร้างในพื้นที่ เรื่องข้อมูล เพื่อนำมา จัดทำฐานข้อมูลผู้รับจ้างเขียนแบบ ออกแบบการก่อสร้าง และประชาสัมพันธ์ให้รับทราบ โดยทั่วกัน พร้อมทั้งเผยแพร่บนเว็บไซต์หน่วยงาน ๒.ผู้บริหาร กำชับในเรื่องการงดรับจ้างการเขียนแบบแปลนการก่อสร้างต่อผู้มาติดต่อขออนุญาตก่อสร้าง อาคาร ดัดแปลง หรือ รื้อถอนอาคาร เพื่อป้องกันในเรื่องผลประโยชน์ทับซ้อน ๓. เผยแพร่คู่มือแนวปฏิบัติการจัดการเรื่องร้องเรียนการทุจริตและประพฤติมิชอบ และช่องทางในการร้องเรียนการทุจริต และประพฤติมิชอบของเจ้าหน้าที่ให้ผู้มาติดต่อรับทราบ	กองช่าง

๒. ความเสี่ยงการทุจริตและประพฤติมิชอบ ด้านการใช้จ่ายงบประมาณและทรัพยากรของรัฐ

เหตุการณ์ความเสี่ยง (๑)	มาตรการควบคุมความเสี่ยงที่มีอยู่ (Existing Control) (๒)	ระดับความเสี่ยง (๓)			มาตรการ/กิจกรรม/แนวทาง (๔)	ผู้รับผิดชอบ (๕)
		โอกาส (L) (๓.๑)	ผลกระทบ (I) (๓.๒)	ความ รุนแรง (L*I) (๓.๓)		
การใช้จ่ายงบประมาณ และทรัพยากรของรัฐ ความเสี่ยงที่พบ คือ การสั่งซื้อวัสดุสำนักงาน จำนวนหลายรายการ พร้อมๆ กัน แต่ผู้รับจ้าง ส่งมอบของหลายครั้ง อาจก่อให้เกิดความ สับสนในการตรวจนับ จำนวนและเมื่อพบว่า จำนวนสิ่งของไม่ครบ อาจมีการขอรับเป็นสิ่ง อื่นเพื่อประโยชน์ส่วนตน	-พระราชบัญญัติการจัดซื้อจัดจ้าง และการบริหารพัสดุภาครัฐ พ.ศ.๒๕๖๐ -ระเบียบกระทรวงการคลังว่าด้วย การจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุ ภาครัฐ พ.ศ. ๒๕๖๐ -คำสั่งองค์การบริหารส่วนตำบลฯ เรื่อง แต่งตั้ง คณะกรรมการตรวจรับ พัสดุ	๓	๓	๙	๑.การแต่งตั้งคณะกรรมการตรวจรับพัสดุ ไม่ควรแต่งตั้งบุคคลใดบุคคลหนึ่ง ซ้ำๆ ควรมีการสลับ ตัวบุคคล เวียนตรวจรับงานที่แตกต่างกันจากเรื่อง เดิมๆ เพื่อป้องกันการสร้างความคุ้นเคยกับผู้ประกอบ และนำมาซึ่งการเอื้อประโยชน์ระหว่างคณะกรรมการ และผู้ประกอบการ ๒.ก่อนดำเนินการจัดซื้อ ต้องกำชับให้ทำบันทึก ข้อความ เพื่อแจ้งรายละเอียดวัสดุคงเหลือทุกครั้ง เพื่อประโยชน์ในการพิจารณาถึงความจำเป็นที่ต้อง จัดซื้อ และ การอนุมัติให้มีการจัดซื้อ ๓.กำชับให้ผู้ที่ทำหน้าที่ในการจัดซื้อจัดจ้าง ปฏิบัติงาน ให้เป็นไปตามพระราชบัญญัติการจัดซื้อจัดจ้างและการ บริหารพัสดุภาครัฐ พ.ศ.๒๕๖๐ และระเบียบกระทรวงการคลังว่าด้วยการ จัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุภาครัฐ พ.ศ. ๒๕๖๐ ๔.กำชับ คณะกรรมการตรวจรับพัสดุ ให้ทำการตรวจ รับด้วยความรอบคอบ ชัดเจน	ทุกสำนักและ ทุกกอง

เหตุการณ์ความเสี่ยง (๑)	มาตรการควบคุมความเสี่ยงที่มีอยู่ (Existing Control) (๒)	ระดับความเสี่ยง (๓)			มาตรการ/กิจกรรม/แนวทาง (๔)	ผู้รับผิดชอบ (๕)
		โอกาส (L) (๓.๑)	ผลกระทบ (I) (๓.๒)	ความ รุนแรง (L*I) (๓.๓)		
					๕. กำชับให้มีการจัดทำหนังสือคู่มือสำนักงาน ให้เป็นปัจจุบัน ๖. ส่งเสริมและสนับสนุนให้บุคลากรเข้ารับการอบรมในเรื่องระเบียบการจัดซื้อจัดจ้าง และระเบียบอื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง ๗. จัดทำประกาศในเรื่อง ๗.๑ มาตรการป้องกันความขัดแย้งทางผลประโยชน์หรือผลประโยชน์ทับซ้อน และการให้หรือรับสินบน ๗.๒ มาตรการในการสร้างจิตสำนึกและความตระหนักแก่บุคลากรทั้งผู้บริหาร สมาชิกสภาท้องถิ่นข้าราชการ และพนักงานส่วนตำบล ตามพระราชบัญญัติมาตรฐานทางจริยธรรมพ.ศ. ๒๕๔๒ ๗.๓ มาตรการในการส่งเสริมความโปร่งใสในการจัดซื้อจัดจ้าง	

จากการวิเคราะห์ความเสี่ยงการทุจริตและประพฤตินิชอบของเจ้าหน้าที่ และมาตรการการจัดการความเสี่ยงข้างต้น พบว่า ไม่เคยปรากฏข้อมูล หรือการร้องเรียนในเรื่องดังกล่าวแต่ประการใด เป็นเพียงการประมาณการว่า อาจเกิดเหตุการณ์ดังกล่าวขึ้นในอนาคต องค์การบริหารส่วนตำบลเขื่อน เล็งเห็นความสำคัญในเรื่องดังกล่าว จึงได้ทำการจัดทำมาตรการต่างๆ เพื่อเป็นการป้องปรามบุคลากรขององค์การบริหารส่วนตำบลฯ ขึ้น อันเป็นการไม่ประมาท และเพื่อสร้างความตระหนักรู้ในบทบาทของบุคลากร และสร้างจิตสำนึกที่ดีตามประมวลจริยธรรมที่พึงปฏิบัติ